

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

СЪ БЕЗПЛАТНО

АБОНАМЕНТЪ: I. Църковни учредженици, учители, частни лица и др. за година — 80 лева; за 6 месеца — 50 лева (с жето); за 3 месеца — 25 лева. II. Само „Църковенъ духовна култура“ — 40 лв. Всичко, което се отнася до абонаментъ, да се праща до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“

Непомъстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плащане: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за веѣка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ — последнитъ получаватъ 30% отстъпка

2791
 ПУКЪ, ПЛ. СВ. НЕДЕЛЯ
 БОГОСЛ. Ф-ТЪТЪ, ДАР.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Отецъ Паисий. — † Пловдивский Кириль.
2. Повече любовъ, а по-малко семейни раздори и по-малко сжебни дѣла. — † Софийский Стефанъ.
3. Великиятъ свѣтилникъ. — Протодяконъ Г. Ибришимовъ.
4. Величието на човѣка. — Ст.
5. Народностенъ духъ въ обучението по религия. — М. С. Маневъ.
6. Оземляване на църквитъ. — Ал. Колачевъ.
7. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
8. Бележки и отзиви.
9. Изъ печата.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

† Пловдивский Кириль.

Отецъ Паисий.

Скромненъ синъ на народа ни, отецъ Паисий отъ ранни младини е напусналъ бащинъ домъ и роденъ край и поелъ трудния пѣтъ на своето призвание. Кжде свършва тоя пѣтъ? Кой би могълъ да ни каже, при тъй оскѣднитъ сведения за живота на тоя великанъ, облѣченъ въ грубата власеница на смиренieto и на дълга къмъ Бога и народа? Знаемъ само, че пѣтътъ му не е още завършенъ, че е безкраенъ пѣтъ въ бждешето на народа ни и че по тоя пѣтъ инокътъ чутовенъ и днесъ крачи съ морната стѣпка на израненитъ си нозе и съ пророчески пламъкъ въ очитъ. Не знаемъ сжщо така, где е родниятъ му бащинъ домъ. Сочатъ се нѣколко мѣста, еднакво достойни да бждатъ родина на отца Паисия. Но кой ли кжтъ на родната земя не е достоенъ да бжде негово отечество? Цѣлата родна земя е Паисиево отечество, както и Паисий принадлежи на цѣлия ни родъ.

Младиятъ бждещъ инокъ понесълъ отъ бащинъ домъ, край непомрачената чистота на своята българска душа, и стремижа къмъ знание и притаената гордостъ на поробенитъ. Упѣтилъ се въ Рилския манастиръ, едно отъ бележититъ срѣлища на религиозенъ иночески подвигъ и на църковно просвѣщение, славата на което се носѣла навредъ

изъ българско. Тукъ послушникътъ на св. Ивана е ималъ възможностъ да узнае, какъвъ е билъ нѣкога народътъ ни, било отъ стари сказания и разкази на просвѣтени иноци, било отъ манастирскитъ книгохранилища. Отъ братята таксидиоти, които крѣстосвали надлъжъ и ширъ земята ни, отъ манастирскитъ изповѣдници и проповѣдници, прѣснати изъ многобройнитъ метоси по градове и села, както и отъ поклонницитъ, които на кеврани идвали въ манастира да се поклонятъ на св. Ивана, младиятъ послушникъ е узналъ какво е народното тегло изъ всички български краища подъ двойното иго. Тукъ той е събралъ въ сърдцето си болкитъ и копнежитъ на поробения народъ.

Рилскиятъ манастиръ по онова време е поддържалъ близки връзки съ Хилендарската обител на Атонъ. Хилендарскиятъ манастиръ е ималъ голѣма притегателна сила за нашето монашество. Привлѣченъ отъ неговата слава, рилскиятъ послушникъ напусналъ светинята на св. Ивана и отишълъ въ Хилендарския манастиръ. На Атонъ той за пръвъ пѣтъ влиза въ съприкосновение съ единъ непознатъ и чуждъ свѣтъ. Особено силно въздействие върху Хилендарския вече младъ инокъ упражнило грѣцкото монашество отъ многото грѣцки атонски манастири. Той се срещналъ очи съ очи съ високомѣрието на грѣцкитъ монаси, съ презрителното имъ отношение къмъ българския народъ, съ хитростъта и притворството имъ.

Години прекаралъ отецъ Паисий въ старинната Хилендарска обител, а презъ това време неговото ученолюбие и добродетелитъ му го издигнали въ очитъ на цѣлото манастирско братство като единъ отъ най-добритъ и просвѣтени братя. Макарь и младъ, той билъ избранъ отъ братството за игуменъ.

Въ книгохранилището на Хилендаръ отецъ Паисий намѣрилъ стари царски грамоти и исторически книги, които все повече разкривали предъ погледа му миналото на българския народъ. Бавно узрѣвала у Паисия мисълъта да напише история на своя народъ. Манастирски дѣла го отвели покъсно изъ далечни страни, отдето той се завърналъ съ исторически материали за миналото на българитъ. Ревностъ го изгаряла, и той се заелъ съ своя исторически трудъ. День и нощ болниятъ вече инокъ бдялъ надъ книгитъ и надъ своя трудъ.

Цѣлото славно и велико минало на българския народъ оживѣло въ тѣсната монашеска келия. Въ потаенъ часъ, когато манастирътъ потъвалъ въ ношно безмълвие срѣдъ глухотата на Атонскитъ

усои, въ неговата келия засиявалъ чуденъ блѣсъкъ на царски дворци и величествени църкви. Иноческата келия се изпълвала съ шума на волни и смѣли витязи, съ тропотъ и цвилене на буйни коне, съ пронизителния екъ на бойния рогъ. Като въ огнища е виждалъ бледиятъ инокъ славата на две велики царства, съзерцавалъ е свѣтли образи на царе и патриарси, на велможи и великодостойни сановници, облѣчени въ златоткани и пурпурни одеяния. Предъ благочестивия взоръ на инока се явявали единъ следъ другъ въ лѣчезаренъ сонмъ българскитѣ светци и подвижници. Тихо е догаряла воценицата, и мракъ е обзималъ тѣсната келия—мракътъ на чернитѣ робства.

Паисий е изписалъ страницитѣ на историята си съ топлата кръвъ на своето тревожно сърдце. Защото той е писалъ словата на едно откровение и на единъ заветъ. Въ тѣхъ изгаря човѣкъ.

А сетне? Краятъ на бденията бѣ само начало. Историята на българския народъ трѣбваше да стигне като историческо откровение и като народностенъ заветъ до душата на българския народъ. Тя трѣбваше да раздуха-огня на народностното съзнание, който тлѣеше подъ пепельта на многовѣковното робство. Тогава Паисий, дивниятъ светогорски инокъ, стѣпи на новъ друмъ на своето призвание—той стана проповѣдникъ на националното пробуждане чрезъ откровението на своята история и до смъртъ смѣлъ тълкувателъ на историческитѣ сѣдби. Гласътъ му отначало проехтя като болезненъ стонъ изъ недрата на българската душа, а подире — като мощенъ тътнежъ на приближаваща се стихия. Загълхналитѣ дебри на народната свѣсть се пробудиха.

Едва ли Паисий е могълъ да разбере колко неизмѣрима е величината на неговото дѣло. Така е съ всѣки великъ човѣкъ—той самъ не може да измѣри дѣлото си. А то само расте и разраства, простира клонитѣ си нашироко, и коренитѣ все по-надълбоко проникватъ. Скронниятъ монахъ отъ бележитата Хилендарска обител само е трѣгналъ по порива на своето сърдце, а когато изпълни повелята на това изтощено отъ болки и радости сърдце, той потъна въ недрата на българската душа, отдето бѣ дошелъ и дето ще живѣе вѣчно.

Хилендарскиятъ проигуменъ отецъ Паисий е исполнилъ на нашата нова история. Великанскиятъ му ръстъ се издига мощно надъ два вѣка и осѣнява съ чудна сила и съ пламенно вдъхновение всички избрани синове на народа ни, а върху двувѣковния исторически пѣтъ на нашия народъ неговата сѣнка лѣга като заветенъ спѣтникъ на сѣдбата му. Отецъ Паисий е ярка звезда, която въ първи зори изгрѣ на тъмния небосклонъ на нашата робска нощъ. Звезда зорница бѣ, която възвестяваше настѣпващия день. И народътъ, който отколе насочваше взоръ къмъ небето, отдето очакваше Божия личба, съ трепетъ впи погледъ въ това ново знамение на времето. Радостъ заигра въ сърдцата на българитѣ, защото Богъ изпрати дълго очакваната личба, че е близъкъ часътъ на новото време. А на изтокъ все по-силно румѣнѣше деньтъ.

Подяремниятъ народъ изправи снага, препояса чреслата си и трѣгна на изтокъ — къмъ изгрѣващата свѣтлина на своя день. И когато се изкачи на височината на своето пробудено народностно съзнание, видѣ първия изгрѣвъ на слънцето. Деньтъ бѣ пропѣдилъ мрака, що тегнѣше върху българската земя.

Отъ изтокъ и отъ западъ, отъ северъ и отъ югъ потеглиха поклоннически вѣрволицы къмъ виделината на изгрѣващия день, водени отъ свѣтлата сѣнка и подкрепяни изъ стрѣмния пѣтъ отъ силата на Хилендарския инокъ. Паисий бѣ вдъхновителъ на онова борческо смѣло, героично и жадно за знание и свобода време, ненаситно жажднало отъ вѣкове. И тая жажда инокътъ атонски пробуди, когато съ своето чудотворство разбули примамнитѣ видения на българското историческо минало. Паисий бѣ вдъхновителъ на епископскитѣ борби, които пробудениятъ народъ води за своето църковно, културно и народно освобождение, и които до день днешенъ не сѣ напълно приключени, въпрѣки щастливия завой на нашата историческа сѣдба. Защото ние живѣемъ въ една тревожна и размирна епоха, когато се извършватъ дълбоки преобразования въ живота на народитѣ и се очертава образътъ на единъ новъ редъ. Цѣлиятъ свѣтъ е въ брожение, и тая борба засѣга и насъ, засѣга ни съвсемъ отблизу. Ние не можемъ да отбѣгнемъ сѣдбата на европейскитѣ народи въ утрешния день. Затова днесъ и утре ни е потрѣбно Паисиевото вдъхновение. Бжде ли великиятъ Хилендарски отецъ вдъхновителъ на трезвата българска общественостъ и на младото наше поколѣние, ние ще имаме сили да се справимъ съ нуждитѣ и задачитѣ на днешния день, и въ новия свѣтъ, който се ражда срѣдъ толкова родилни болки, ще имаме заслужено мѣсто. Най-важното, обаче, е да разберемъ отца Паисия, да разберемъ стихията, отъ която е той роденъ, и стихията, която носѣше въ душата си. Да го разберемъ и да се доближимъ до него, до живия и истинския Паисия, а не до бледата сѣнка на книжовно съчинителство, която е лишена отъ жизненостъ, понеже лишава инока отъ вѣрскитѣ пориви на неговата душа.

† Софийский Стефанъ

Повече любовъ, а по-малко семейни раздори и по-малко сѣдебни дѣла¹⁾.

Вчера благословихме откриването на сѣдебната 1941/942 година по гражданското ведомство. Днесъ благославяме и откриваме сѣдбата година по ведомството на духовния ни Епархийски сѣдъ. Като знаемъ, че сме нищо безъ Бога, и като изповѣдаме и проповѣдаме твърдо, че, *„аще не Господь созиждеть домъ, всуе трудишася зиждущии (Пс. 126,1.)* желаемъ да увѣримъ всички, че възнесохме днешната благодарствена и просителна молитва съ горещината на нашата вѣра и съ съзнанието на нуждата отъ Божията помощъ, за да бждатъ чрезъ нея деянията на Епархийския ни духовенъ сѣдъ изправни и добросѣвѣстни — служение на истината и правдата. За насъ сѣдопроизводството и правораздаването е свещенодействие. Сѣдъ — тежка дума. Тежка дума, която отбелязва едно несъвършенство, морално разслабление и духовна непълнота въ живота на човѣчеството. Сѣдъ, обаче, не за наказа-

¹⁾ Речь на Негово Високопреосвященство Софийския митрополитъ Стефанъ при откриване сѣдебната година на Софийск. епарх. духовенъ сѣдъ за 1941/1942 година — на 16. IX.

ние, нито за отмъщение, а за исправление, за очищение, разкаяние и съвършенство. Съ това разбиране, вчера — въ голъмата зала на Върховната съдебна палата, и днесъ — въ скромната зала на митрополитата ни, призовахме божествената благодатъ, да бжде тоя съдъ и въ гражданското и въ духовното ведомство одухотворенъ съдъ, преди всичко съдъ на добра съвѣсть, пазителъ на закона, блюстителъ на реда, гаранция на свободата, приятелъ и защитникъ на правдата и истината. Ние добре знаемъ, че човѣкътъ, който носи въ себе си двойното счетоводство на живота, поради лютата и нестихваща борба между доброто и злото, е обреченъ да воюва, че тази, именно, борба дава конфликтитѣ и паденията, та, за избѣгването или корегирането имъ, се явява необходимостта на съда и съдника, както въ плоскостта на материалния, тъй и въ прояснитѣ на духовния животъ.

Ето защо, у всички културни народи, съ правовъ животъ и строй, съдътъ е билъ винаги поставянь на високо мѣсто и почитанъ отъ всички. Съдниците сж били уважавани и тачени като необходими пазители на реда и закона.

Има нѣщо сходно и общо между двата съда: гражданския и духовния; но има и нѣщо специално и тамъ и тукъ. Тамъ, въ гражданския съдъ, комплексътъ на въпроситѣ често пѣти става вънъ отъ сферата на моралнитѣ и духовнитѣ нужди и интереси на живота; повече се третирайтъ въществени, груби, материални прояви, когато въ нашия, духовния съдъ, въпроситѣ засѣгатъ най-деликатната и най-мистичната страна отъ живота на човѣка: *сърдцето и съвѣстьта*. Всички знаете, че духовниятъ съдъ се занимава, въ повечето случаи, съ деликатната, сложна и отвлѣчена област на любовта, осветена и благословена въ таинството бракъ. „*Коего Богъ е съчеталъ, човѣкъ да не разлъчва*“ (Мат. 19,6) — тукъ е ключътъ на брачната връзка, а ние, уви, често пѣти сме поставени въ една конфузия да правимъ изключения, да скжсваме понѣкога брачнитѣ връзки, които сме благословили. Но това правимъ, нека се знае добре, въ крайни случаи, и трѣбва дебело да отбележа тази истина. Това се прави, казвамъ, въ крайни случаи, когато наистина оня елементъ, наричанъ любовъ, който обединява и слива душитъ, е опороченъ, унищоженъ, умъртвенъ. Тогава, и безъ нашия разводъ, разводътъ е станалъ, скжсани сж благодатнитѣ връзки, и ние имаме тукъ единъ дългъ: въ този комплексъ на враждебни настроения, крамолни изживѣвания, да се доберемъ до сжщинската причина на семейния, по-точно, на съпружеския разводъ и да направимъ всички опити, да употребимъ всичката нравствена и духовна сила, за да отстранимъ елемента или элементитѣ на раздора и да възстановимъ брачната хармония. Обаче, когато всичко е изхабено, покварено и унищожено, по църковно снизхождение — опирайки се на голъмата Божия милостъ, именно, на Неговото велико къмъ човѣшкитѣ немощи снизхождение, ние даваме разводъ.

Като отбелъзвамъ това твърде важно църковно-каноническо обстоятелство, желая да привлѣка вниманието на нашитѣ епархийски съветници върху тѣхната голѣма предъ Бога и Църквата Му отговорностъ, която иматъ въ своето съдебно служение, както и върху това, че тѣ никога не трѣбва да забравяйтъ деликатността на материята, съ която сж заставени да работятъ. Само следъ като сж изчерпани всички нравствени и духовни срѣдства на архипастирското и помирительното въздействие, само

тогава Епархийскиятъ съдъ да каже съ мъжа и болка тежката дума на Св. Църква, че това, което тя е благословила, за голѣма скръбъ, трѣбва да раздѣли.

Не е трудно да се схване, колко е деликатна тази служба, за да можете вие—лаицитѣ, заедно съ насъ—духовнитѣ лица, да се молите, щото Богъ да даде просвѣтление на духовнитѣ съдии да вършатъ съ страхъ и трепетъ, съ благоговѣние и най-чиста съвѣсть своя съдийски дългъ, за да бждатъ дѣлата на нашия духовенъ съдъ огледало на правда и истина.

Азъ апелирамъ къмъ адвокатското съсловие, което се явява въ помощъ на съда, както въ гражданското, тъй и въ духовното ведомство, апелирамъ къмъ г-да адвокатитѣ, да се притекатъ тѣ съ всичкото съзнание на своята отговорностъ винаги като помощникъ-съдници и никога не като защитници съ предубеждение, да се притекатъ като изповѣдници и защитници на истината, всячески да помагатъ и нескрито да действуватъ при правораздаването въ служба на истината, въ повиновение на свещения догматъ, който лежи въ таинството бракъ. Господъ Богъ да укрепи всички, върху плещитѣ на които лежи твърде отговорниятъ тежкъ жребий на съдничеството, за да бжде тѣхното съдопроизводство и правораздаване отражение и свидетелство на вѣрната въ Бога като неизмѣнно служение на истината, която тѣ съ всичката сила на обективния анализъ, на дълбокото проникновение, на живата и будна съвѣсть да откриватъ, защищаватъ и обличатъ въ правно тържество.

Като призовавамъ Божието благословение надъ откритата нова съдебна година на Епархийския ни духовенъ съдъ, пожелавамъ, както на съда, така и на прѣвниците-застѣпници, г-да адвокатитѣ, добросъвѣстна, усърдна служба на правдата и истината, дейността, която да бжде съвсемъ чужда на всѣкаква неизправна или престѣпна съблазнь и сатанинско поплъзновение за изкушение и падение.

Завършвамъ, усърдно молейки Бога: Дай, Господи, повече любовъ и единение въ сърдцата на ония, които въ Твоя храмъ сж благословени за браченъ, семеенъ честитъ животъ, та да има по-малко семейни раздори и бракоразводни дѣла. Дай ни тая радостъ, Господи, защото това би било едно доказателство, че нравствениятъ и духовенъ растежъ на българския народъ става по-внушителенъ и по-съвършенъ, а семейнитѣ нрави по-строги и по-чисти, безъ да се клатушкатъ по тежнението на лукавото време и по капризитѣ на лекомислената улица.

Искрено ще се радвамъ да имаме по-малко съдебни дни, по-малко бракоразводни дѣла, за да посветимъ времето и силитѣ си въ друго направление на духовното ни пастирско и учителско служение, за да стигнемъ онова хармонично, църковно-религиозно развитие на цѣлия православенъ български народъ, което да го направи пригоденъ съ едни уста; съ едно сърдце, единомислено да слави нашия небесенъ Отецъ волята на Когото да бжде за всички основенъ законъ въ живота, защото е света и съвършена, воля на Творецъ и Промислителъ, на Законодатель и Спасителъ. Аминъ.

Данъкоплатци, искате ли вашитѣ данъци да не се увеличаватъ? Запишете колкото вие възможнo по-голѣми суми за сегашния държавенъ заемъ.

Великиятъ свѣтилникъ.

На 27 т. м. българскиятъ народъ, въ широкитъ предѣли на почти обединената родина ще чествува деня на отца Паисия—великия свѣтилникъ на българското племе въ най-мрачнитѣ дни на неговото историческо битие. Провидението е обединило тѣзи две славни дати и тѣзи два велики дни: день на Кръста и день на Паисия — това сж дни на изкупление и проба, празници на победа и възкресение! Мракътъ на езичеството се разпръсна и игото на грѣха се унищожи чрезъ дѣлото на честния и животворящъ кръстъ Господенъ — той стана източникъ на свѣтлина и просвѣта за човѣшкия родъ, който се движеше въ тъмнина или седѣше подъ сѣнката на смъртта: той стана и знаме на победа, и възходъ за освободенитѣ и просвѣтени люде. Мракътъ надъ българското отечество почна да се разпръсва и тежкото робство на българското племе започна да се разклаща чрезъ пророческия зовъ и будителни идеи на скромния инокъ Паисия отъ свещената родна обителъ въ Атонъ—тя стана за насъ нова Витлеѣмска пещера, която излчи новъ месия за пробуждането и възкресението на българския народъ.

Всѣки народъ въ своето битие има водачи въ дни на възходъ, има и будители въ дни на трагично падение. Когато Израилъ народно бѣ разпокъсанъ, политически разоренъ, духовно обезличенъ и материално обеднѣлъ — когато римлянинъ вилѣеше въ родината му, елинътъ разколебаваше вѣрата му, фарисеи и книжници тровѣха съвѣстѣта и нравитѣ му, тогава отъ недрата на народа се появи будителъ за отстѣпницитѣ и утешителъ за вѣрнитѣ — яви се св. Иоанъ Кръстителъ въ пустинята край рѣката Иорданъ и мощно затрѣби предъ народа и свѣта: „Покайте се, защото се приближи царството небесно“ (Мат. 3, 2)! Палестина се стресна и свѣтътъ се пробуди—настѣпиха нови дни за юдеи и езичници, роди се новъ свѣтъ и настана другъ животъ по земята. „Народътъ, който седѣше въ мракъ, видѣ голѣма свѣтлина и за ония, които сѣдѣха въ страна и сѣнка смъртна, изгрѣ свѣтлина“ (Мат. 4, 16).

Нѣщо таково се случи и съ насъ — въ родното историческо минало. Следъ много творчество и напредъкъ, следъ завидно първенство и мощъ, следъ много победи и слава, настѣпи залѣзъ за родното слънце—настана нощъ за българската земя, въ която трагично се погребѣ Църква и държава, култура и народъ. Като орли надъ мърша забродиха по китната ни земя поганци и елини срѣдъ опечаленитѣ роби — страшилища доскоро за трона на Византия и за хищния полумесець! Божиятъ олтаръ бѣ разоренъ, царскиятъ тронъ сринатъ, училището затворено, пастирътъ поразенъ, стадото разпръснато — мракъ и плачъ, мжки и кърви, смъртъ и гробъ се възцариха по отечествената земя. Проточиха се тежки вѣкове на черна робия и страшно безличие—азнатецъ газѣше земя и честь, потъ и трудъ, право и светиия на клетия българинъ; фанариотътъ пкъъ каиновски душеше духъ и вѣра, езикъ и писмо, съзнание и традиция срѣдъ озлочестеното племе. Погребалната политика на тѣзи двама народни изедници печално се подкрепваше и отъ вътрешни врагове — немара къмъ славно минало, отричане отъ родъ и езикъ, угодничество къмъ поробителя и вражда между богати и бедни. Въ тази агония на единъ народъ внезапно се яви пулъс за животъ, и въ пепелището на една страна неочаквано блесна искра за възкресение! Провидението озари едно велико българско сърдце, и правдъ раздвижи една дивна християнска

съвѣсть, които не можеха да гледатъ звѣрствата на погнѣнца надъ родната земя и не можеха да търпятъ светотатствата на фанариота надъ българската душа. Отъ топлия югъ и мистичния Атонъ грѣмовно се разнесе надъ легендарния Балканъ пророческиятъ гласъ на великия Паисий—гласъ Божий за правда въ свѣта и гласъ народенъ за свобода въ родината! Съ вѣра и надежда, при много трудъ и бдения, скромниятъ монахъ написа ново откровение за своя клетъ народъ—написа го съ любовъ, която животвори миналото, и съ пламъкъ, който разгаря настоящето. И заброди той като апостолъ въ отечеството да проповѣдва ново евангелие за възкресение и животъ на единъ забравенъ и отреченъ народъ!

Агарянецътъ се стресна, фанариотътъ се смути—*безвестната* рая и безличнитѣ роби се пробудиха: „народътъ, който седѣше въ мракъ, видѣ голѣма свѣтлина“! Позна той своето минало славно, съзрѣ силитѣ и светинитѣ си, замечта пакъ за патриарси и царе, за Църква и държава, за свобода и правда, за напредъкъ и слава — и заживѣ съ свещена клетва да посвети всичко мило и драго за тържеството на народната правда. Изтекоха два вѣка, минаха три поколения, дадоха се свидни жертви, но свободата изгрѣ — народътъ възкрѣсна, а днесъ пкъъ се и обедини. Личността и дѣлото на отца Паисия е животворенъ пжтепоказателъ въ най-страшния кръстопжтъ на отечествената ни история — всичко, което имаме следъ него, въ основитѣ си е негово. Потокътъ на новата ни история извира отъ неговото сърдце—предъ това велико сърдце, което разлѣ велика свѣтлина по родината, всички дължимъ: поклонъ и вѣрностъ, любовъ и жертви за величието на майка България.

Протодяконъ Г. Ибришимовъ.

Величието на човѣка.

Като обектъ, като частъ отъ природата, като количествена величина, човѣкъ е нищоженъ въ сравнение съ свѣта. Какво сме ние, наистина, въ сравнение съ необятността на всемира? — Нищожни пращинки. И, все пакъ, човѣкъ е велико творение. И това негово величие не се изразява въ неговата количествена, материална величина, а въ неговото качество, въ неговия духъ.

Само човѣкъ е духовенъ *субектъ* като Бога. Той стои предъ свѣта като надсвѣтовенъ духъ. Тази надсвѣтовностъ той преживѣва, наприим., въ своето познание. Той има познание за свѣта само затова, защото е на разстояние отъ него, защото му противостои. Като субектъ на всѣко знание, той е несравнимъ съ познаваемото. Споредъ думитѣ на Писанието, всичко му е дадено, и той дава име на всичко.

Защо се стреми човѣкъ къмъ познанието на истината? Не само затова, че това познание му донася полза, но и за това, че идеята за безусловната истина не му дава спокойствие. Той търси своята изгубена родина, безъ да знае, че нея именчо търси. Въ *безусловността* на тази *идея за истината* живѣе безусловността на словото на Твореца. Той търси и трѣбва да търси първопричината на всичко, да се прекланя предъ „безусловната“ и „обективна“ истина, предъ истината, заради самата истина. Толкова голѣма е силата на тази идея за чистата истина, че той прави жертва заради нея, жертвува дори и живота си. Кой ще отрече, че въ това отдаване на истината лежи нѣщо свето? Този стремежъ къмъ истината не може да бжде обясненъ съ биологическото понятие за самозапазването. Той идва отъ Бога.

Не само като познаваще, но и като *творяще* същество човѣкъ има божествени черти у себе си. Когато побърътъ „построи“ своята къща, той не се издига налѣ това, което е полезно. Но човѣкъ се издига и даже въ областта на чистата техника и цивилизация, търси нѣщо повече отъ полезното. Той търси господство надъ природата, а не само използване на нейнитѣ материални блага. Той иска самия себе си, своето превъзходство, да документира надъ нея, да тържествува надъ нея. Въ областта на изкуството, колкото то да е свързано съ всѣкидневнитѣ материални и духовни нужди на живота, човѣкъ търси нѣщо повече, търси да въплоти отблѣсъцитѣ на вѣчната красота. *Изкуството винаги е дете на стремежа къмъ свършенството.* Но свършеното пакъ е една идея, която не произлиза отъ наблюденията върху даденото. Нѣщо повече — тази идея е първоначалниятъ мащабъ, съ който ние мѣримъ всичко дадено. Платоновата аргументация, че идеята за свършеното не може да бжде изведена отъ никое възприятие, а напротивъ предхожда всѣко възприятне, като негова възможност, и до сега си остава необорима.

Езикътъ, говорътъ е единъ отъ най-характернитѣ белези за величието на човѣка. Живогнитѣ нѣматъ езикъ, защото не мислятъ. Езикътъ (говорътъ) е гласно мислене. Той е и единъ белегъ за социалността на човѣка, за това, че човѣшкото „азъ“ винаги предполага и търси „ти“, за да изрази или осъзнае себе си. Ние сме създадени за това, за да кажемъ нѣщо единъ другиму“. Не „дѣлото“, а „словото“ бѣ въ началото. Защото Богъ не е създалъ единъ безсмысленъ и безобщественъ свѣтъ. Той чрезъ слово създаде свѣта, който ни се разкрива пакъ чрезъ въплотилото се Слово.

Следитѣ на Божия образъ у човѣка, които сж следи на човѣшкото величие, виждаме и въ неговото *етично-религиозно съзнание* и, особено, въ съзнанието му за *вината*, за *отговорността*. Нѣма нѣщо по-дълбоко въ съзнанието на човѣка отъ това, и нѣма нищо, въ което тъй ясно да проличава изгубениятъ Божий образъ у човѣка. Съзнанието за отговорностъ е, което дава на човѣшкия животъ печата на човѣчността. Не дава този печатъ нито човѣшкиятъ разумъ, дори най-гениалниятъ (напротивъ, той често го отнема), нито гениалниятъ творчески духъ, нито неговата игра и смѣхъ. И на ада не липсва гениалностъ, а сжщо той има и дяволска игра, и дяволски смѣхъ. Само съединеността въ любовъ и вѣрностъ дава този божественъ печатъ върху човѣка. И особено неговото величие се проявява въ съзнанието му за нуждата отъ изкупление, за заличаване на вината, за придобряване и възсъединяване съ Твореца.

Другъ признакъ на човѣшкото величие е: съзнанието за *светото*, за *религиозното*. То е независимо отъ съзнанието за моралното. Защо трѣбва хората да почитатъ Бога? Защо трѣбва да се кланятъ на светото, и то често пѣти въпрѣки желанието си, въпрѣки нѣкаква лична полза? Опититѣ да се обясни това съ страха предъ природнитѣ сили, съ любопитството за знание, съ удивлението предъ непонятното и пр., не успѣха. Непонятенъ е сжщо мисловния корелатъ на светото — идеята за абсолютното, безусловното и свършеното. Затова нѣма народъ безъ религия. Има хора невѣрующи, но и отрицанието на Бога предполага наличността на религиозно съзнание. Често религиозниятъ импулсъ се проявява въ безбожнически

стремежи. Затова често мнозина, наричани невѣрующи, вѣрватъ много повече отъ вѣрващитѣ.¹⁾

Малка физическа прашина е човѣкътъ въ свѣта, но много по-великъ е той отъ него съ своя духъ и съ съзнанието си за божественото.

Ст.

Народностенъ духъ въ обучението по религия.

Отъ миналата учебна година въ програмата на нашитѣ гимназии се яви и религията като учебенъ предметъ. На това едни погледнаха съ безразличие, а други съ явна или скрита неприязнь повториха дори познатитѣ изрази „срѣдновѣковие“, „мракобѣсие“. Ние пъкъ, а и мнозина други съ насъ, се зарадвахме, и то не само защото въ часъ по религия на нашитѣ гимназисти ще се говори за Бога, вѣрата, любовта къмъ ближния и за други най-възвишени нѣща въ живота, а защото чрезъ въвеждането на религията въ гимназиитѣ се прави още една стѣпка въ приближаването имъ къмъ живота, къмъ миналия и съвремененъ български животъ.

Религията е фактъ на живота, както хиляди и милиони други нѣща. Различни и многообразни сж били и ще бждатъ нейнитѣ изразни форми, споредъ времената и условията, но сжщността ѝ, като стремежъ на човѣка къмъ Върховното начало на живота, е вѣчна нужда на човѣшкия духъ. Тукъ, обаче, ние искаме да кажемъ две думи не за сжщността на религията, а за това, какво може да се постигне чрезъ преподаването ѝ за народностното оформяване на нашия младежъ. Днесъ съ право се иска на първо мѣсто въ нашитѣ гимназии да стои българознанието, т. е. ученицитѣ преди всичко да се запознаятъ съ историята и земята на българския народъ, да изучатъ езика му, да вникнатъ въ бита му, да разбератъ и обикнатъ духовнитѣ ценности, които той е създалъ. За постигане на тази висока целъ твърде много ще допринесе обучението по религия. Това сигурно е искалъ и законодателятъ, затова е озаглавилъ предмета: „Религия съ история на Българската църква“. Възможността и задължението религията да се преподава у насъ въ народностенъ духъ изхожда, впрочемъ, и отъ самата историческа действителностъ. Едва ли другале религията е тъй тѣсно свързана съ народа и народния битъ, както у насъ. Доказателства сж излишни. Презъ турското робство — най-важното време за упазване българщината — разлика между българинъ и православенъ християнинъ не се е правѣло. Отстѣпникътъ отъ вѣрата е отстѣпвалъ и отъ рода си. Примѣритѣ сж известни.

Сега религия съ история на Българската църква се предава въ IV и V кл., тамъ, гдето другитѣ предмети на българознанието, като родна история и география, гражданско учение не сж застѣпени. Програмата за IV кл. предвижда, освенъ материалъ отъ свещената история, да се мине накжсо и българската цѣгковна история, като предварително се взематъ и нѣкои нѣща отъ древната цѣрковна история. Това ще рече, че въ часъ по религия преди всичко ще се

¹⁾ Какъ изпждената отъ съзнанието религия се проявява въ б-съзнател-ото показа Jung. Ср. неговия трудъ: „Die Beziehungen zwischen dem Ich und dem Unbewussten.“

разширятъ и задълбочатъ познанията на ученицитѣ по родна история, и то — взета отъ духовно-културно гледище. *Да се изучава българска църковна история е равносилно да се изучава културната история на нашия народъ*, неговитѣ духовни постижения. Това може нѣкому да се вижда нежелателно, но то е историческата действителност, отъ която ние не можемъ и не бива да се откъсваме. Нѣколкото уроци отъ общата църковна история, които сж уводни къмъ българската, ще посочатъ близостта и сродството на нашето духовно минало съ древногръцкия и византийски свѣтъ. А колко е важно да познаваме съседитѣ си, най-вече тѣзи, които вѣкове наредъ сж ни били учители.

Не само църковната история ще съдействува за възпитание въ народностенъ духъ, но сжшо и изучаването на лицата и събитията отъ библийската история може да допринесе твърде много за опознаване на народния битъ. Защото тѣ не сж само лица и събития, живѣли и случили се нѣкъде и нѣкога, а сж частици отъ духовното съзнание на българския народъ. Той ги е знаялъ, живѣлъ е съ тѣхъ и тѣ му сж познати, близки. Той ги е възпѣвалъ въ пѣсни, преразказвалъ ги е въ приказки, особено много ги е рисувалъ на икони, посвещавалъ имъ е времето си. Съ тѣхното изучаване ученицитѣ ще се запознаятъ отблизу съ народното творчество въ цѣлата му разновидност — приказки, пѣсни, художествени украшения, празници, обичаи и пр. Заедно съ високитѣ нравствени истини предъ душитѣ на ученицитѣ ще се откриятъ и неизчерпаемитѣ източници на родния езикъ и изкуство.

Лицата и събитията отъ свещената и църковната история, като някои други исторически факти, сж оставили и живи следи въ нашата земя и въ народния битъ. Много манастири и църкви сж изградени въ честь на светиитѣ въ най-красивитѣ кѣтчета по земята ни. Вѣкове наредъ народътъ е славилъ тукъ наметъта имъ. За тѣхъ сж създадени предания, които се предаватъ отъ поколѣние на поколѣние. Светецътъ е изгубвалъ своето далечно и чуждо произхождение и е ставалъ близъкъ, нашъ, покровител на селището. Свещенитѣ събития като Рождество Христово, Кръщение и пр. чрезъ всѣкогодишнитѣ празници сж се превърнали въ български събития, които сж станали въ нашата земя. Исусъ Христосъ, напримѣръ, споредъ народната пѣсенъ, се кръщава не въ Йорданъ, а въ „Бѣла Дунава“. Така религиознитѣ истини сж влѣзли въ духа на българския народъ, станали сж, тѣй да се каже, български истини. Тѣхното изучаване е най-доброто проникване въ народния духъ. А съкровищата, които криватъ нашитѣ манастири и църкви — иконостаси, икони, старинни евангелия, църковни вещи, — сж най-хубавитѣ художествени творби на народа ни.

Но нѣкой ще каже: — това е минало, днесъ не е така. Днешниятъ нашъ животъ се е отдалечилъ отъ народния битъ. Но точно това е и бедата. Модерната българска литература, наистина, не е богата откъмъ религиозни сюжети, но все пакъ е дала великолепно коментари точно на тѣзи мѣста отъ евангелията, които сж предвидени да се изучатъ споредъ програмата. Напримѣръ, Елинъ-Пелинъ въ повеститѣ си „Герацитъ“, „Земя“ е далъ най-доброто обяснение и приложение къмъ нашитѣ условия на притчата за блудния синъ. Йорданъ Йовковъ въ повестта си „Жетварътъ“ е нарисувалъ най-добре образа на Исуса Христа като покровител на труда. Старателниятъ учителъ ще намѣри и други примѣри и ще съумѣе да използва обучението по религия, за да разкрие предъ ученицитѣ едни отъ най-хубавитѣ страници отъ родната лите-

ратура, като сжщевременно извлѣче отъ тѣхъ дълбокитѣ религиозно-нравствени истини.

По този пѣтъ, мислимъ ние, обучението по религия ще може да изиграе голѣма роля въ изграждането на народностенъ духъ у нашата младежъ.

М. С. Маневъ.

(Изъ „Просвѣтно единство“).

Оземляване на църквитѣ.

Първиятъ опитъ за разрешаване на аграрната реформа у насъ бѣ законътъ за „Трудовата поземлена собственост“, гласуванъ на 9 май 1922 година. Трѣбва да се признае, че тая реформа, която въ другитѣ държави се прилагаше обикновено следъ силни социални сътресения, у насъ мина спокойно. Политическитѣ причини на времето, обаче, попрѣчиха на нашия законодатель да даде правилно разрешение на тѣй важната отъ социаленъ характеръ проблема. Съ тоя законъ се предвиждаше да се оземлятъ на първо мѣсто безземелнитѣ и малоземлени селски стопани, за която целъ се опредѣлиха да бждатъ раздадени причисленитѣ тогава къмъ „Поземления фондъ“ обществени земи.

Правителствената промѣна отъ 9 юний 1923 година бѣ промѣна и на методитѣ за осъществяване на аграрната реформа. Тя се изрази въ новъ законъ за „Трудовитѣ земеделски стопанства“ (1 августъ 1924 година), който законъ бѣ единъ по-сполучливъ социално-стопански актъ. По силата на тоя законъ, освенъ безземелнитѣ и малоземлени селски стопани (чл. 1 въ свръзка съ чл. 13), се оземлиха съ парцелъ отъ 50 декари работна земя и всички специалисти по земедѣлието, учителитѣ, кооперациитѣ и др. обществени институти.

Такъвъ единъ похваленъ и родолюбовъ починъ бѣ посрѣщанъ съ голѣмо съчувствие, както отъ страна на обществото, така и отъ страна на представителитѣ на родната ни Църква. Св. Синодъ на Българската църква поиска тогава, наравно съ учителя, да бжде оземленъ и селскитѣ свещеникъ. Съ това се целѣше да бждатъ реализирани две придобивки: първата — влагайки труда на своето семейство и знанията си въ тоя отрасълъ, селскитѣ свещеникъ би могълъ, отъ така получената земя, да създаде едно образцово стопанство, което да служи за примѣръ и добра поука на останалитѣ селски стопани, и втората — за свещеника и за църквата тая земя щѣше да бжде единъ постояненъ източникъ на материална покрепа и духовна радостъ. Това желание на Църквата, обаче, тогава не се осъществи.

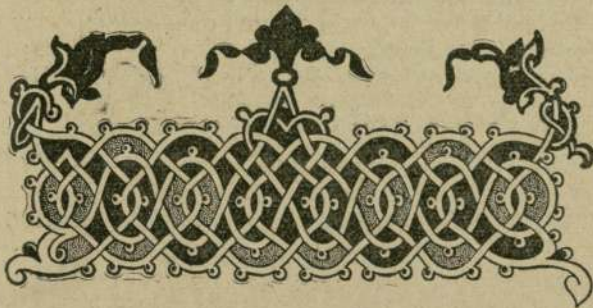
По-късно — презъ 1927 година — Събранието на българскитѣ архирей, чрезъ специална своя делегация, отново обърна вниманието на тогавашното правителство за бедственото положение на църквитѣ въ страната ни. Като резултатъ на тия постѣпки презъ 1929 година се изработи законопроектъ за оземляване на църквитѣ. А съ Наредбата-законъ за измѣнение и допълнение на закона за „Трудовитѣ земеделски стопанства“, публикуванъ въ „Държавенъ вестникъ“, брой 194 отъ 26 неомврий 1934 година, се даде право, наравно съ другитѣ културни и научни учреждения, да се оземлятъ и църквитѣ. Този актъ на аграрна реформа се яви като твърде сполучливо разрешение на въпроса. И така, както по-рано, съгласно закона за „Трудовитѣ земеделски стопанства“ (1924 година), бѣха оземлени читалищата, кооперациитѣ и пр., по силата на Наредбата-законъ започна оземляването и на църквитѣ въ ония мѣста, гдето имаше свободна земя.

Не ще съмнение, че, при съставяне на тая Наредба-законъ, законодателятъ, като е включилъ въ редицата на оземленитѣ частни лица и учреждения и църквитѣ, е далъ изразъ на правителствената грижа да се подпомогне издръжката и на Божия храмъ, имайки предвидъ високото му назначение като общественъ институтъ въ културния животъ на нацията ни.

Съ новия, обаче, законъ за „Трудовитѣ земеделски стопанства“, публикуванъ въ „Държавенъ Вестникъ“ брой 128 отъ 14 юний т. г., се отмѣня отдѣлъ I отъ по-раншия законъ за „Трудовитѣ земеделски стопанства“. По тоя начинъ, оказаната преди години подкрепа на църквитѣ се отнема. А очевидно е, че материалното положение на нашитѣ църкви не е завило, дори е влошено. Лишени отъ постоянни приходи, църквитѣ, особено селскитѣ, оставатъ въ невъзможность да осществяватъ що-годе задоволително социалната и обществена дейность като важенъ народенъ възпитателенъ институтъ. Въ много села, по липса на срѣдства, църквитѣ оставатъ неремонтирани, а новостроенитѣ се такива — недовършени.

Несъмнено е — оземляването на нашитѣ селски църкви е единъ актъ, който представя най-мждрото и правилно разрешение на проблемата за подпомагане на тоя важенъ институтъ, защото по тоя начинъ ще се даде възможность на Църквата да развие по-обширна културна и обществена дейность, желана отъ всички и така необходима, особено днесъ. Тъкмо сега, когато осществениятъ народенъ идеалъ поставя и родната Църква въ нови грижи да засили културната си и социална дейность въ предѣлитѣ на обединеното Отечество, оказаната ѝ подкрепа съ оземляване на църквитѣ не бива да се изоставя.

Ал. Колачевъ.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

За ереситѣ.

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

Дяволтъ е победилъ чрезъ ереси не само езичниците. Мнозина вече и отъ лжеименнитѣ християни, които недостойно носятъ благоуханното име Христово, се осмѣляватъ нечестиво да раздѣлятъ Бога отъ тваритѣ, създадени отъ Него. Разбиримъ злоименнитѣ и безбожни еретици — приструвнитѣ христороубци и съвършенитѣ христоненавистници. Който хули Оцеца на Христа, той е врагъ и на Сина. Тѣзи еретици се осмѣляватъ да твърдятъ, че има два бога — единиятъ добъръ, а другиятъ — зълъ. Какво голѣмо заслѣпление! Тѣ именуватъ двата бога два източника на добро и зло, и твърдятъ, че и двата сж неродени...

Изобретателъ на всички ереси е Симонъ Вълхвъ — този, който се опиталъ да откупи непродаваемата благодать на Св. Духъ. Вреда на Църквата нанесли и Керинтъ, Менандъръ, Карпократъ, Еввоней и Маркионъ — тѣзи уста на безбожието, които проповѣдвали различни добри и зли богове. Приемникъ на Маркиона билъ злоименниятъ Василидъ, човѣкъ ужасенъ по нраву. Поборникъ на злобата билъ и Валентинъ — провъзвестникътъ на 30 богове. Отвращавай се отъ всички еретици, особено пъкъ отъ онзи, който е съименникъ на бѣснотата — манията, по име Манесъ — той е изобретателъ на злобата, вмѣстилище на всѣка нечистота и тиня на всички ереси! Въ Египетъ е билъ и нѣкой си Скитианъ, сарацинъ по рождение, който нѣмалъ нищо общо нито съ иудейството, нито съ християнството.

Нека ни избави Господъ отъ такива заблуждения. Вамъ пъкъ да дари сила противъ змията, та когато тя се опита да ухапе петата ви, да ѝ смажете главата. Задръжете въ паметъта си нашата проповѣдъ. Може ли да има съгласие между Евангелието и тѣхното учение? Може ли да се сравни свѣтлината съ тъмнината? Какво общо има между благородито на Църквата и мерзоститѣ на манихеитѣ? Въ Църквата имъ порядъкъ, има познание на истината, има благочиние, има непопаченост; въ нея и погледътъ къмъ жена съ пожелание е осждителенъ, и бракътъ е честенъ, и въздържанието е постоянно, и девството е равноангелно; тукъ храната се яде съ благодарность, тукъ се отправя признателность къмъ Твореца на всичко, тукъ се покланятъ на Отца Христовъ, тукъ се учатъ на страхъ и трепетъ предъ Този, Който дава дъждъ, тукъ се отправя славославие къмъ Виновника на всѣко добро!

Присъедини съ къмъ овцитѣ и бѣгай отъ вълцитѣ. Не се отдѣлай отъ Църквата. Отстранявай се и отъ тѣзи, които нѣкога сж били подозирани въ нѣщо такъво. Ако времето не ти покаже покаянието имъ — не имъ се довърявай несбмислено. На тебъ е съобщена истината за единоначалието на Бога. Разпознавай билкитѣ на учението. Бжди опи енъ търговецъ, избирай доброто, а отъ всѣкакво зло се въздържай (1 С л. 5 22). Ако пъкъ и самъ ти нѣкога си билъ еретики — то, като познаешъ заблуждението си, възненавиждъ го. Нека Богъ запази всички ви непоколебими, несъблазнени и утвърдени въ вѣрата на Христа — Комуто слава въ вѣковетѣ, аминъ.

Отъ руски — Ибр.

Въ времена на уголѣмени държавни нужди, като днешнитѣ, заемитѣ даватъ възможность тѣзи уголѣмени нужди да бждатъ удовлетворени по-леко, въ повече време и отъ повече поколѣния. Такива разумни заеми, посрещнати разумно и разумно използвани, даватъ възможность за по-леки и справедливи сегашни данъци.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВУ.

Мъдри напътствия къмъ учащите се.

На 15 т. м. заочна учебната година въ повечето училища въ страната. По тоя случай главниятъ секретаръ на Министерството на народното просвѣщение г. професоръ Б. Йоцовъ, отъ името на министъръ-председателя и министъръ на народното просвѣщение г. проф. Богданъ Филовъ, се обърна по радио София къмъ учители и ученици съ много хубаво приветствено и напътствено слово, въ което, следъ като изтъкна, че трудътъ е благодатенъ и благотворенъ, понеже предпазва отъ духовно разложение, даде, между друго, и следнитъ ценни съвети:

„Нѣма нищо по-прекрасно отъ това — да работите надъ себе си, надъ своята личностъ. Затова ученицитъ да не чакатъ всичко само отъ своитъ учители. И учителитъ да не даватъ всичко на готово на своитъ ученици. Нека остане поле за свободна творческа самодейностъ. Нека презъ тази година да се гради и строи. Разрушителнитъ сили се явяватъ тамъ, гдето има нравствено разложение. Ученикъ безъ копнежъ и идеалъ е живъ трупъ. Затова не е необходимо само да се обучава. Потрѣбно е и да се възпитава. Необходимо е хармонично развитие на личността. Налага се да се подготвятъ годни ратници за живота — ратници съ идеали, съ нравствени устои, съ силенъ характеръ. Затова учителитъ да призоватъ на помощъ и родителитъ. Ученицитъ да потърсятъ своитъ родители и да имъ напомнятъ, че *трѣбва да се грижатъ не само за тяхния хлъбъ, но и за тяхната душа.*

Предстои ви борба — за да се изигнете нравствено, за да се възвисите като люде, *призовани да превърнатъ въ дѣло искрата Божия, която носятъ въ своята грѣдь.* Стремехътъ къмъ съвършенство, при дълбока просвѣтна жажда, води винаги къмъ сполука и победа. Затова тия, които обучаватъ и възпитаватъ, и ония, които се учатъ и облагородяватъ, да не търсятъ смисъла на своитъ творчески стремежи подъ знака на бележката. Не бележката трѣбва да бжде потикъ за съвършенство. Не тя трѣбва да бжде белегъ на награда и призвание. Само съзнанието, че сме изпълнили единъ дългъ, като се учимъ, че сме отишли въ просвѣтнитъ си усилия напредъ, че *сме се възвисили нравствено и сме се приближили духовно до съвършения човѣкъ* — само то може да бжде изворъ на радостъ и довольство. Затова всѣки отъ васъ трѣбва да се стреми да бжде съвършенъ. Само по пътя на личното усъвършенствование ще стигнемъ до онова общо нравствено просвѣтление и възвишение, което ражда величието на единъ народъ. Затова нека се стремимъ да не бждемъ като вчера, а всѣки день да бждемъ по-добри и по-съвършени. Никакво малодушие да не разколебава душитъ. Повече вдъхновение съ вѣра въ историческитъ сѣдбини на българския народъ. Всички на работа — да градимъ величието на цѣлокупна България. Велика България изисква голѣми напрежения, велики идеи и още по-велики синове. Гответе се, искайте да станете такива и бждете сигурни, че ще станете. Не забравяйте, че българскиятъ народъ е из-

викнѣ отъ Провидението да изпълни една висока Негова повеля — да се възвиси духомъ до тамъ, че да бжде морална и културна крепостъ на Европейския изтокъ, да бжде стражъ на Европа — предъ вратитъ на Азия. Вие нѣма да измѣните на качеството му, нито на историята му, нито на призванието му. Запомнете това добре“.

Тия мъдри напътствия, отправени отъ г. проф. Бор. Йоцовъ къмъ учители и ученици въ началото на новата учебна година, направиха твърде силно и приятно впечатление на всички, които на 15 т. м. имаха възможностъ да изслушатъ хубавото му слово по радиото.

ИЗЪ ПЕЧАТА

Църквата и войската.

(„Съобщения за печата“)

Колкото напоследъкъ чуждата пропаганда става по-предизвикателна спрямо нашиятъ народъ, толкова по-ясно се очертава пътятъ, който България трѣбва да следва.

Не за първи пътъ спрямо насъ се правятъ отчаяни опити да ни разколебаватъ и отклоняватъ отъ предопредѣления отъ историята ни пътъ. Не за първи пътъ „доброжелатели“ отъ вънъ се представляватъ предъ народа ни едва ли не по-голѣми българи отъ самитъ насъ. Не за първи пътъ, най-сетне, се правятъ опити да се разколебава у българина вѣрата и почитта къмъ неговитъ два народностни института — Църквата и войската. Първиятъ, крепителъ на духовното ни и вѣрско единство, вториятъ — войската — като стожеръ на българското родолюбие — за да удари България право въ сърдцето. А българскиятъ народъ е живѣлъ и ще живѣе, и днесъ и утре, съ своята родна Църква и съ своята вѣра. Още въ тъмнитъ дни на вѣковното ни робство българскиятъ народъ осмисли и оползотвори епохата на Възраждането — наредъ съ дѣлата на нашитъ революционери, още съ словото и дѣлата и на нашитъ духовни просвѣтители.

20 години отъ смъртта на Иванъ Вазовъ.

(„Съобщ. за печата“)

Въ българската литература има малко имена, които обединяватъ волитъ и чувствата на народа. Между тѣзи малцина избраници на духа е и народниятъ поетъ Ив. Вазовъ. Роденъ и живѣлъ въ годинитъ на робството, той отрази въ творчеството си волята за свобода, която опожаряваше душитъ на нашитъ дѣди. Задъ синура на тѣзи тжжни години, въ зората на освобождението и по-късно, когато се изграждаше освободена България, той възсъздаде и това творческо и градивно време.

Ив. Вазовъ неотлъчно следваше стъпкитъ на България въ дни на радостъ и въ дни на покруса. Той увѣковчи съ еднакво вѣдушевление както възрожденцитъ, така и тѣхнитъ достойни приемници, героитъ отъ освободителнитъ български войни. Неговиятъ личенъ животъ се вплете въ живота на България, единствено съ болкитъ и възторзитъ на която той живѣ.

Отъ вдъхновенитъ и прочувствено написани стихове, въ които Вазовъ възвеличи творцитъ и стожеритъ на нашето културно и политическо Възраждане, до последнитъ му пѣсни, които искрено и убедително ни разкриватъ неговата винаги затрогваща любовъ къмъ майката-

Родина, той бѣ винаги на върна стража, всѣкога въ служба на българския народъ. Неговитѣ образи, винаги живи, кривятъ нѣщо отъ духовната сжщина на народа ни. А многобройнитѣ му книги, евангелия на борческия духъ, сж жива история на България.

Ив. Вазовъ ни научи да обичаме народа си. Той възвеличи българската природа, пробуди у насъ народноста гордостъ, вдѣхна ни преклонение предъ славното минало на нашитѣ царе и патриарси. Отъ него ние научихме да ценимъ тѣзи, които се жертвуваха за българската свобода. Той ни откри пжтеката, която извежда къмъ сърдцето на народа, и пръвѣ хвърли мостъ между него и творческата му интелигенция. Затова той ще бжде учителъ на всички български поколѣния презъ всички времена.

Добре възпитани деца.

(сп. „Народно здраве“, бр. 27—28 т. г.)

Павлина Б. Байлова, отъ с. Вѣтрень (Пазарджишко), ученичка отъ V класъ на практическото земеделско училище въ с. Кочериново (Дупнишко), въ статия, подъ горния надсловъ, следъ като изброява необходимитѣ добри качества, които трѣбва да притежава всѣка една майка-домакиня, пише:

„Богъ обича чистосърдечната и съ благъ нравъ домакиня. Сърдцето ѝ трѣбва да бжде преизпълнено съ милосърдие. Набожната домакиня, въ дни на радостъ, или скръбъ, молитвено протѣга ржце къмъ Всевишния, било то отъ благодарностъ, или за помощъ. А когато звънтъ на камбанитѣ извести, че е празникъ, тя да отведе и децата си въ църквата. Да възпитава децата въ духа на всички горе споменати възвишени качества, въ духа на доброто и хубавото, защото добре възпитанитѣ деца сж представители на здрава, умна и крепка нация“.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДЪЛЪ.

Окржжно № 6483 отъ 17. IX. 1941 г. до епархийскитѣ Архирен — приканватъ се да разпоредатъ за учредяване въ всѣко селище въ епархията имъ Комитетъ за отпразднуване деня на Отца Паисия.

Ваше Високопреосвещенство,

По установена вече традиция, на 27 т. м. — Кръстовденъ — ще се отпразднува денъ на отца Паисия Хилендарски. На този хубавъ празникъ тази година, повече отъ всѣки другъ пжтъ, ще трѣбва да се припомни на всички българи, а особено на младото поколѣние, всичко оноа, което е преживѣлъ българскиятъ народъ презъ десетилѣтията, изменили отъ появата на „История Славяноболгарская“ на великия атонски монахъ *Паисий*. На този празникъ особено силно трѣбва да се подчертае, че правдата е вѣчна, защото е вѣченъ Богъ, източникъ на всѣка правда, и защото свѣтлиятъ денъ на всебългарското народносно обединение вече изгрѣ.

По решение на Св. Синодъ, приканватъ се да разпоредите до благоговѣйнитѣ свещеници въ епархията Ви, да взематъ починъ за учредяване въ всѣко селище *Комитетъ за отпразднуване деня на Отца Паисия*, като въ състава на тия комитети бждатъ привлѣчени представители на училищнитѣ, военитѣ и административни власти и на всички обществени организации, дружества и сдружения.

Препоржчваме се и пр.

Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ:
† *Видинский Неофитъ*.

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархиитѣ.

Маронийска епархия. На 15 августъ Негово Високопреосвещенство Пловдивскиятъ митрополитъ Кирилъ, управляващъ Маронийската епархия, посети островъ Тасосъ, който спада къмъ тая епархия. Оше на крайбрѣжното село Карамуги, Саржшабанско, той бѣ сърдечно посрещнатъ отъ мѣстнитѣ власти и населението. Отъ тукъ съ лодка потегли за острова. Архиреятъ се спрѣ въ градеца Лимено, административенъ центъръ на о. Тасосъ. Уредено му бѣ тържествено посрещане. Произнесоха приветствени речи началникътъ на войковата частъ и командированитѣ свещеникъ прот. Христо п. Симеоновъ. Митрополитътъ отговори съ кратко слово. Следъ това бѣ отслуженъ молебенъ, подиръ който Негово Високопреосвещенство произнесе слово предъ многосѣбралото се население да получи благословение.

На 17 с. м. Митрополитътъ посети гр. Деде-Агачъ, отслужи св. Литургия и каза слово.

На 19 — Преображение Господне, служи въ гр. Ксанти и ржкоположи въ свещенически санъ дяконъ Симеонъ п. Йордановъ — за енорийски свещеникъ и архирейски намѣстникъ въ гр. Деде-Агачъ.

Пловдивска епархия. На 21 августъ Високопреосвещ. митрополитъ Кирилъ служи въ църквата „Св. Марина“ — Пловдивъ, и ржкоположи въ дяконски чинъ кандидата Дѣлчо Тенчевъ отъ с. Бродъ, Хасковско, завършилъ Пловдивската духовна семинария и Учителския институтъ — гр. Пловдивъ. Новоржкоположенитѣ ще дяконува въ църквата „Св. Марина“.

На 2 септемврий Негово Преосвещенство Стобийскиятъ епископъ Никодимъ, ректоръ на Пловдивската духовна семинария, служи св. Литургия въ църквата „Св. Петъръ и Павелъ“ и ржкоположи въ свещенически санъ дяконъ Иванъ Стояновъ Караивановъ, за енорийски свещеникъ въ гр. Гюмюрджина.

На 7 септемврий — Преосвещениятъ Епископъ служи въ църквата „Св. Марина“ — гр. Пловдивъ, и ржкоположи въ свещенически санъ дяконъ Константинъ п. Петровъ, за енорийски свещеникъ въ гр. Ксанти. Въ края на богослужението отслужи панихида за благодетеля Димитъръ Кудооглу.

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Около Добричъ руски аеропланъ е спусналъ парашутисти, взривни материали, картечници, автоматични пушки и наставления за саботажъ, както и радиопреематели. Парашутиститѣ сж били убити. Руска подводница е свалила на черноморския брѣгъ друга група болшевици, сжщо съ военни материали. И тая група е обезвредена. По тоя поводъ българското правителство протестира предъ руския пълномощенъ министъръ.

Изключителнитѣ закони сж въ сила. Правителството ще уволни всички държавни чиновници комунисти. Това се налага отъ военното време и за защита на държавата.

Персоналътъ на българската царска легация е напустналъ иранската столица Техеранъ.

Въ Сърбия чети сж направили пакости. Сръбскиятъ пръвъ министъръ генералъ Недичъ ги е поканилъ

да се предадат до 18 т. м., следъ която дата безпощадно ще бждатъ унищожавани.

Турското Народно събрание се откри. Въпросътъ за международното положение е билъ широко обсъденъ. Решенията сж взети въ тайни заседания. Следъ тия решения, подъ председателството на председателя Исметъ Инъоню се състоялъ министерски съветъ. Поведението на Турция за въ бждеще се диктува отъ недо-вѣрието къмъ Русия и отъ иранската катастрофа. Въ тоя моментъ Англия е недоволна отъ Турция.

— Земетресенията въ Анадола продължаватъ.

— Желѣзопътнитѣ връзки между Цариградъ и Европа сж възстановени.

Въ Франция сж арестувани много комунисти между които и видниятъ комунистъ Марселъ Кашенъ. Правителството на Виши уволни чиновници и офицери масони. Между уволненитѣ сж нѣколкомина генерали.

— Адмиралъ Дарланъ е въ Парижъ и преговаря съ германския представителъ Абецъ.

— Заведено е дѣло вече срещу бившитѣ френски държавници, причинители на народната катастрофа.

Въ Персия шахътъ Риза Пехлеви абдикира въ полза на сина си Мохамедъ Риза. Бившиятъ шахъ се е оттеглилъ неизвестно гдето.

— Столицата на Иранъ е вече окупирана отъ англичани и руси. И младиятъ шахъ и правителството му не се гледатъ добре отъ англичани и руси. Последнитѣ предявяватъ нови искания, съ което подготвятъ пълната окупация на Иранъ и унищожение на независимостта му.

— Мжжетѣ германци, италианци и унгарци въ Иранъ сж изпратени въ концентрационни лагери, а женитѣ, децата и старцитѣ сж отпътували за Турция. Сжщо пътуватъ за Турция и дипломатическитѣ мисии.

Въ Англия признаватъ поражението на Русия и подготвятъ затова общественото мнение.

— Избухнали сж бунтове въ Сирия, Иракъ и Иранъ. Най-силно е възстанието на кюрдитѣ.

— Англия се готви да окупира и Авганистанъ.

Въ Америка борбата срещу Рузвелта и политиката му да намѣси Съединенитѣ щати въ войната продължава. Бившиятъ председател Хувъръ е говорилъ противъ намѣсата.

— Правителството вече е организирано конвоирането на корабитѣ, предназначени за снабдяване Англия. Изработени били методи за борба съ германскитѣ подводници.

— Пратеникътъ на Рузвелтъ е ималъ редъ срещи съ Папата.

Войната противъ Русия съ по-голямъ устремъ продължи. Германцитѣ минаха Днепъръ. Заеха Киевъ и Полтава и се насочили къмъ Харковъ. Германскитѣ войски забира знамето си на киевската крепостъ. Четири армии на Будьони сж обкржжени и се унищожаватъ отъ германскитѣ дивизии. Германцитѣ се явиха надъ Кримъ, като заеха Перекопъ. Обржчтъ около Петербургъ е затегнатъ. Бомбандировкитѣ надъ Петроградъ, Одеса, Москва и Кримъ сж засилени.

Всѣки заемъ е едно ангажиране на бждещето, и когато това ангажиране е разумно, то донася само добри резултати за настоящето и за бждещето. Такъвъ е сегашниятъ държавенъ заемъ.

I. У насъ.

Приветствени телеграми, размѣнени между Царя и Намѣстникъ-председателя на Св. Синодъ по случай именния день на Престононаследника.

До Негово Високопреосвещенство митрополитъ Неофитъ, Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ.

Благодаря вседушевно на Ваше Високопреосвещенство и на Светия Синодъ за отеческитѣ честитки и благословии, както и за хубавитѣ молитвени пожелания, по случай именния день на сина, когото усърдно препоръчвамъ на светитѣ молитви на Ваше Високопреосвещенство и на родната ни Църква.

Цартъ.

Негово Величество Борисъ III, Царь на българитѣ, София—Двореца.

Отъ името на Св. Синодъ и наше име, почтително молимъ Ваше Величество, по случай тезоименния день на любимия Ви синъ Престононаследника князь Симеона Търновски, възделено дете на българския народъ и Църквата, да предадете на Негово Царско Височество нашитѣ най-сърдечни отечески честитки и благословии. Ведно съ цѣлата Църква, вседушевно молитствуваме Всевишния благодатно да закриля всенародно любимото царско семейство, въ което българскиятъ Престононаследникъ да възрасте въ крѣпко здраве и въ съответно на призванието Му възпитание и просвѣта, та единъ день благополучно да доизгради и увѣковѣчи цѣлокупна България, основитѣ на която тѣмъ мудро и успѣшно слагате. Милостъта и благодатъта Божии да преблжлатъ върху августейшето царско семейство.

Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ:

† Видинский Неофитъ.

Празникътъ на Съединението. На 19 т. м. бѣ годишнината отъ съединението на Южна България съ Северна и, по починъ на опълченското дружество „Сливница“, въ столичния храмъ „Св. София“ бѣха извършени панихида и молебенъ отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, който произнесе и подходяще за случая слово. Следъ молебена, начело съ дружественото си знаме, старитѣ ветерани, грохнали и побѣлели, но съ достоинството на истински герои и родолюбци, положили вѣнци на паметника на Царя Освободителя и на мавзолея-гробъ на князь Александъръ Батембергъ.

Панихида за Иванъ Вазовъ. Миналия понеделникъ, по случай 20-годишнината отъ смъртта на народния поетъ Иванъ Вазовъ, на гроба му, при стечение на множество граждани, бѣ отслужена панихида отъ Високопреосвещения Софийски митрополитъ Стефанъ, който произнесе и похвално слово за великия покойникъ.

Митрополитъ Стефанъ въ Босилеградъ. Миналата сѣбота, на 20 т. м., Негово Високопреосвещенство Софийскитъ митрополитъ Стефанъ за пръвъ пжтъ е посетилъ новоосвободения Босилеградъ, гдето билъ посрещнатъ съ неопишуема радостъ и възторгъ отъ населението на града и околността. На другия денъ — Рождество Пресвѣтѣя Богородици — той отслужилъ св. Литургия въ градската църква, а следъ туй, на централния градски площадъ, извършилъ водосветъ и молебень, при стечение на многохиляденъ народъ, дошълъ да възстанови традиционния си въ тоя денъ съборъ. Тукъ Негово Високопреосвещенство произнесълъ високоназидателно архипастирско слово, което било изслушано съ голѣмо внимание и нескривано радостно възлание отъ изгрѣлата свобода. По-късно, по молбата на училищния инспекторъ, Високопреосвещенный Стефанъ благословилъ и взелъ участие въ учителската конференция. А следъ това ималъ беседа съ свещеницитъ отъ Босилеградския край и привечерь си заминалъ за София.

Зрѣлостни изпити. На 17 т. м. се откри есенната зрѣлостна изпитна сесия при Софийската духовна семинария. На изпита сж се явили 10 кандидати. При писменитъ изпити по омилетика се падна запасната тема: Поучение на текстъ: „Азъ съмъ добриятъ пастирь; добриятъ пастирь полага душата си за овцитъ“ (Иоан. 10, 11), а по български езикъ: „Дейността на старобългарскитъ проповѣдници при царетъ Борисъ и Симеонъ“. Всички изпити приключватъ на 26 т. м.

Награденъ професоръ отъ Богословския факултетъ. Н. В. ромънскитъ Кралъ е благоволил да награди Всеблаготоуѣния професоръ протоиерей о. Ив. Гошевъ, деканъ на Богословския факултетъ, съ ордена „Ромънска корона“ II ст. Отличието е дадено въ връзка съ неотдавнашното посещение на ромънския министъръ на пропагандата г. Крайникъ като гостъ на Софийския университетъ.

Излѣзоха отъ печатъ новитъ издания на книгитъ отъ Св. Писание: *Евангелие*, цена 15 лв., и *Новий Заветъ*, цена 30 лв. Дветъ книги сж подвързани и се доставятъ отъ Синодалната книжарница, София.

II. Въ чужбина.

Цариградската църква. Пожаръ въ Фенерската патриаршия. Презъ ноцта срещу 21 септемврий избухналъ въ Цариградъ (квартала Фенеръ) голѣмъ пожаръ, който засега и зданията на Цариградската патриаршия, като направилъ страшни опустошения. Напълно изгорѣла патриаршеската катедрална църква „Св. Георги“, канцеларията на патриаршията, великолепитъ приемни салони въ нея, заседателната синодална зала и патриаршеската ризница (одеждохранилница). Музеятъ, който съдържалъ голѣмъ брой византийски старини, както и апартаментитъ на патриарха, били запазени.

Задграничната руска църква. *Руската колония въ Бѣлградъ презъ време на бомбардировката.* „Православная Русь“, руски църковно-народенъ органъ, излизащъ въ Словакия, съобщава по сведения отъ Бѣлградъ, че презъ всичкото време на грознитъ военни събития, които избухнаха презъ миналата пролѣтъ надъ столицата на бивша Югославия, богослуженията въ бѣлградската руска църква нито за единъ денъ не били прекратявани, и голѣмо множество богомолци посещавало тия богослужения. Шесттъ потресни дни на бомбардировката Високопреосвещенный митрополитъ Анастасий прекаралъ въ строгъ постъ и непрестанна молитва. Съ благодатната Божия помощъ, страшното изпитание сравнително благополучно минало

за руската колония. Средъ живѣшитъ въ Бѣлградъ руси е имало убити и ранени само 50 души. Никой отъ свещенослужителитъ или църковнослужителитъ не билъ пострадалъ.

Католическата църква. *Папата не дава благословение за сътрудничество на католицитъ съ болшевицитъ.* Съобщаватъ отъ Римъ, че г. Миронъ Тейлъръ, представителъ на председателя Рузвелтъ при Ватикана, вече е ималъ нѣколко срѣщи съ Папата. Въ тия срѣщи той предалъ, че г. Рузвелтъ иска отъ Ватикана да ревизира своето враждебно поведение спрямо болшевицитъ, като въздейства върху католическото население въ Съединенитъ щати за едно сътрудничество съ дветъ англосаксонски сили и съ московското правителство и отстрани съмнението у американскитъ католици относно сътрудничеството имъ съ болшевицима. Въ противенъ случай, казалъ представителътъ на Рузвелта, въ блеще биха се явили голѣми мжнотии при пренасяне на значителнитъ суми, които Ватиканътъ получава отъ Съединенитъ щати. Папата, подчертавайки строгото неутрално поведение на Ватикана, отказалъ да изпълни това желание на председателя Рузвелтъ.

Въ освободена Русия. *Първото богослужение въ градъ Смоленскъ.* Германскитъ военни власти издали заповѣдъ, щото навсѣкжде въ заветитъ отъ тѣхъ области въ Съветска Русия да бждатъ отворени и възстановени затворенитъ досега църкви и въ тѣхъ свободно да се извършватъ религиознитъ служби. Въ разрушения Смоленскъ, отъ 160,000 жители, успѣли да избѣгнатъ принудителната евакуация и да останатъ въ града само 20 хиляди. Въ запазената тукъ по чудо срѣдъ всеобщото разрушение катедрална църква, на която още стоялъ надписътъ „Антирелигиозенъ музей“, първото богослужение извършилъ свещеникъ Сергей Лукски, който презъ последнитъ години изкарвалъ прехраната си като каменаръ. Богомолцитъ за пръвъ пжтъ отъ 24 години влѣзли въ църква и всичкото време на колѣне се молѣли и пѣли, като плачели отъ радостъ и умиление. Германскитъ войници, които присѣтствуваха на това богослужение, останали трогнати отъ дълбокото възлание, съ което мже и жени отъ всички възрасти се предали на молитва и църковни пѣсни. На 10 августъ германски войникъ намѣрилъ на храмовия таванъ прочутата чудотворна икона „Смоленска Божия Майка“, известна въ руската история съ това, че е придружавала рускитъ войски въ 1812 година и предъ нея се извършвали моления въ надвечериято на Бородинската битка. И тоя денъ предъ намѣрената велика светиня въ катедралата билъ извършенъ молебень, на който присѣтствувалъ многохиляденъ народъ.

Изгубенитъ кръщелни свидетелства на Константинъ Г. Джебевъ и Кина Йорданова Николова, сж замѣнени съ дубликати.

с. Баня, Ново-Загорско, 6 септ. 1941 г.

1—137—1

Протоиерей Чикакчиевъ.

Обявление. Изгубеното кръщелно свидетелство на Любень Димитровъ Добишевъ, с. Равногоръ, Пещерско, да се счита невалидно, издаденъ е дубликатъ.

Енор. свещ.: Ангелъ Дим. Пиндевъ

1—157—1

СИНОДАЛНА КНИЖАРНИЦА.

Учебници за духовнитѣ училища.

1. Ръководство за изучаване Ветхозаветнитѣ законоположителни книги на Св. Писание — отъ Ат. Димитровъ	100
2. Ръководство за изучаване Пророческитѣ книги на Ветхия Заветъ — второ поправено и допълнено издание — отъ Хр. Поповъ	80
3. Ръководство за изясняване Четириевангелието и книга Деяния Апостолски — отъ Хр. Поповъ	90
4. Изяснителен прегледъ на Апостолскитѣ послания и Апокалипса — отъ Хр. Поповъ	80
5. История на Християнската църква , ч. I — отъ П. Малицки	50
6. История на Християнската църква , ч. II — отъ П. Малицки	110
7. История на Християнската църква , ч. III — отъ П. Малицки	110
8. История на Българската църква — отъ Ст. Станимировъ	50
9. Православно Догматическо богословие — отъ Д. Дюлгеровъ и Ил. Цоневски	80
10. Учебникъ по Мисионерство — отъ Д. Дюлгеровъ и Ил. Цоневски	120
11. Учебникъ по Основно богословие — отъ Архим. Никодимъ и свещ. Цвѣтко п. Христовъ	80
12. Учебникъ по Литургика или наука за богослужението на Православната църква — отъ Епиф. Несторовски	100
13. Учебникъ по Омилетика — отъ Врачански митрополитъ Климентъ	70
14. Кратка Граматика на църковно-славянски езикъ, съ сборникъ и речникъ — отъ д-ръ Ст. Младеновъ и И. Г. Бакаловъ	25
15. Начални основания на Философията — отъ В. Д. Кудрявцевъ	60
16. Учебникъ по История на философията — отъ прот. М. Шишкинъ и В. Николовъ	70
17. Учебникъ по Педагогика — отъ свещ. Мих. Шишкинъ	50
18. Кратка история на педагогиката — отъ прот. Мих. Шишкинъ	35
19. Учебникъ по Пасхалия — отъ Ив. Чайковски	30
20. Читанка за изучаване на Старогръцки езикъ — отъ Ст. Васевъ	50
21. Учебникъ по Обща география — отъ Ст. Странски	60
22. Учебникъ по Източно църковно пѣние — отъ Мирчо Богоевъ	70
23. Църковенъ Славяно-български речникъ — отъ И. Г. Бакаловъ	70

Суми да се изпращатъ по чекова пощ. сметка № 280.

Гл. редакторъ: Хр. Поповъ.

Печатъ С. М. Стайковъ — София.

Обявление № 671. Изгубеното кръщелно свидетелство на Тодоръ Ивановъ, отъ с. Ярловци, Трънско, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ. гр. Трънъ, 8 септември 1941 г.

1—140—1 Арх. намѣстникъ прот. *Петъръ Калевъ*.

Ръжево-Конарско църковно настоятелство,
[Пловдивско.]

Обявление № 20. На десетия день отъ публикуване настоящето въ Църковенъ вестникъ, отъ 8 до 12 ч. въ Ръжево-Конарското общинско управление ще се произведе търгъ за даване подъ наемъ 25 декара църковни ниви въ петъ парцела за време отъ 1. X. 1941 г. до 1. X. 1943 г. Първоначална цена на декаръ 100 лева, залогъ 10%.

Ръжево-Конаре, 11. IX. 1941 год.
1—155—1 Председателъ: *свещ. Йорд. Тодоровъ*.

Църк. настоятелство при храма „Св. Троица“,
с. Кошава, Видинско.

Обявление № 20. На 5 октомври т. г., отъ 14—16 часа, ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ църковнитѣ ниви за срокъ три години.

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ.
с. Кошава, 16 септември 1941 година.
На църк. н-во, председателъ: свещ. *Н. Мариновъ*.
1—149—1

Обявление № 16. Изгубеното кръщелно свидетелство на Колю Георгиевъ Станевъ, отъ с. Добромирка, Севлиевска околия, бившъ жителъ на с. Здравковецъ, Габровска околия, да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Здравковецъ, 11 септември 1941 год.
1—150—1 Енор. свещеникъ: *Петко Ст. Колевъ*.

Изгубено е кръщелното свидетелство на Първанъ Николовъ, отъ с. Лѣтница, Царибродско. Да се счита невалидно. Издаденъ е дубликатъ.

с. Драгоманъ, 11 септември 1941 година.
1—151—1 Енор. свещеникъ: *Неофитъ Величковъ*.

Обявление. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Борисъ Игнатовъ Янковъ, Георги Ивановъ Колевъ, Кирилъ Блажевъ Георгиевъ Беноновъ, Иванъ Димовъ Стайковъ, Мария Юрданъ Христакева, Иванъ Никола Хр. Христямовъ, Богомилъ Георги Г. Господиновъ, Правда Георги Георгиева, Юрданъ Ангеловъ Мюдюревъ, Венко Димитровъ Петковъ, Иванка Ганчева Дончева и Нелка Аврамова Великова, отъ с. Стежеровъ, Свищовско. Да се считатъ невалидни. Издадени имъ сж дубликати.

с. Стежеровъ, 16 септември 1941 г.
1—153—1 Енор. свещеникъ: *Авр. Р. Данковъ*.

Обявление. Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Иванъ х. Янковъ, Янка П. Кжзлюва и Кръско Лазаровъ Гръковъ, отъ с. Драглище, Разложко, сж замѣнени съ дубликати.

1-154-1 Енор. свещ. *Чолаковъ*.

Изгубенитѣ кръщелни свидетелства на Цоню Димовъ Цоневъ, Димитъръ Енчевъ Стояновъ и Костадинъ Стамовъ Стояновъ, жители на с. Драгижево, В. Търновско, да се считатъ невалидни. Издадени сж дубликати.

с. Драгижево, 17. IX. 1941 г.
1-152-1 Енор. свещ. *Георги Г. Трифоновъ*